

รายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 3/2562

กรมควบคุมมลพิษได้ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 3/2562 โดยเก็บตัวอย่าง น้ำผิวดิน ตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน สัตว์น้ำ พืชผัก และดิน ครอบคลุมพื้นที่เหนือโรงแต่งแร่ (จุด DK และ KC1) ใกล้โรงแต่งแร่ (จุด KC2 และ KC2/1) และใต้โรงแต่งแร่ (จุด KC3 – KC8) จำนวนรวม 13 จุด ซึ่งสามารถสรุปผลการติดตามตรวจสอบได้ดังนี้

1) คุณภาพน้ำผิวดิน : พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.010 – 0.146 มิลลิกรัมต่อลิตร (มก./ล.) โดยเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 0.05 มก./ล. จำนวน 8 จุด

2) คุณภาพตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน: พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 116 – 11,580 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (มก./กก.) พบสูงสุดบริเวณจุด KC4/1 (ฝ่ายดักตะกอนแห่งที่ 2) โดยตะกอนดินท้องน้ำจำนวน 10 จุด มีค่าสูงกว่าค่าตะกั่วพื้นฐานของพื้นที่ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้กำหนดค่าเป้าหมายการฟื้นฟูลุ่มห้วยคลิตี้โดยอ้างอิงจากค่าพื้นฐานที่ 1,800 มก./กก.

3) การปนเปื้อนในสัตว์น้ำ : ได้เก็บตัวอย่างสัตว์น้ำจำนวน 51 ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วเมื่อเทียบกับมาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อน ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 98 (พ.ศ. 2529) ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 1 มก./กก. น้ำหนักเปียก สรุปได้ดังนี้

- ปลา จำนวน 25 ตัวอย่าง ประกอบด้วยปลาจำนวน 5 ชนิด ได้แก่ ปลาเวียน ปลาเกล็ดขาว ปลาชีวใบไม้ ปลากระทุงเหว และปลาตุตหิน พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.0012 – 0.9366 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยทุกตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อนฯ ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 1 มก./กก. น้ำหนักเปียก

- กุ้ง จำนวน 12 ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.0050 – 0.8152 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยทุกตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อนฯ ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 1 มก./กก. น้ำหนักเปียก

- หอย จำนวน 8 ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 1.9553 – 18.574 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยตัวอย่างทั้งหมดมีปริมาณตะกั่วไม่เป็นไปตามค่ามาตรฐานฯ

- ปู จำนวน 6 ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.0159 – 2.8928 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยมีตัวอย่างเกินมาตรฐานฯ จำนวน 2 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 33

4) การปนเปื้อนในพืชผัก : ได้เก็บตัวอย่างจำนวน 41 ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.0003 – 0.4183 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยทุกตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อนฯ ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 1 มก./กก. น้ำหนักเปียก

5) การปนเปื้อนในดิน : ได้เก็บตัวอย่างจำนวน 5 จุด เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ตามการใช้ประโยชน์ แล้วนำมาคำนวณค่าทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น Upper Confidence Level (UCLs) ที่ร้อยละ 95 แล้วจัดทำเป็นแผนที่แสดงการปนเปื้อนตะกั่วในดิน ผลการตรวจสอบพบปริมาณตะกั่วในดิน 44.9 – 781.3 มก./กก. ซึ่งไม่เกินค่าตะกั่วพื้นฐานของพื้นที่ โดยได้กำหนดค่าเป้าหมายการฟื้นฟูดินในพื้นที่บริเวณโรงแต่งแร่และพื้นที่ใกล้เคียงที่ 821 มก./กก. ซึ่งเป็นค่าพื้นฐานจากสถิติปริมาณตะกั่วในบริเวณที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่

สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 3/2562 ได้ดังนี้

- 1) คุณภาพน้ำบริเวณห้วยคลิตี้มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำเนื่องจากเกิดน้ำป่าไหลหลากห้วยคลิตี้ มีน้ำไหลแรง และมีความขุ่นสูง
- 2) ตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน บริเวณใกล้โรงแต่งแร่และใต้โรงแต่งแร่ยังคงมีการปนเปื้อนตะกั่วในปริมาณสูง
- 3) ปูและหอยที่อาศัยอยู่กับตะกอนดิน พบปริมาณตะกั่วสูงกว่ามาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อนฯ จึงควรหลีกเลี่ยงการบริโภค ส่วนปลานั้นสามารถบริโภคได้ตามปกติแต่ควรหลีกเลี่ยงการบริโภคเครื่องใน
- 4) พืชผักส่วนใหญ่สามารถบริโภคได้ตามปกติ
- 5) ดินบริเวณหมู่บ้านคลิตี้ มีการปนเปื้อนของตะกั่วไม่เกินค่าตะกั่วพื้นฐาน โดยอยู่ระหว่างการจัดทำแผนที่ศึกษาการปนเปื้อนในดินเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระดับปริมาณตะกั่วในเลือดของกรมควบคุมโรค ทั้งนี้ จะดำเนินการปิดประกาศผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบนป้ายประชาสัมพันธ์ถาวรจำนวน 4 ป้าย ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านคลิตี้ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแล ที่ว่าการอำเภอทองผาภูมิ และวัดคลิตี้ล่าง รวมทั้งอธิบายผลการติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ให้ผู้นำท้องถิ่น และชาวบ้านทราบ ต่อไป

ห้วยคลิตี้เกิดน้ำป่าไหลหลากมีน้ำไหลแรง และมีความขุ่นสูง

รูปการเก็บตัวอย่างบริเวณห้วยคลิตี้